

ԲԱՐԵՑՈՒՍՈՅ ՀՐՈՒԱՆԴԱՆ

Առաքելոց, Գլաճորայ, Թարգմանչա՛ց վանք,
 Ես չգիտեմ, քանի՞ հայ ոտք մնաց
 Ու մազադաթ շրթունքների քանի՞ փշրանք,
 Որ հոյակերպ քո դռնից ներս մտան կամաց,
 Համբուրեցին վեմերը քո, դասն ու գալիք:
 Ես չգիտեմ, կը հասնի՞ գէթ մի հայորդի
 Փլուզումից առաջ թէկուզ վերջին կալիդ՝
 Խառնուելու քո անիւնին, քո հաղորդին:
 Ես չգիտեմ, քանզի քո մէջ, այնտեղ, այնտե՛ղ,
 Ուր հայ մամիկն էր դար առ դար մէջքը կորել
 Ու ծնկներով սալաքարին փոքել սանդեր՝
 Այնտեղ հիմա անյուսօրէն, անմա՛րդկօրէն
 Նախամարդն է դեռ մակազում, մարակում յար,
 Որի աչիւն քան ի՛նչ է որ — ասպար ու գէն՝
 Ջարդոտելու համար կառափ ու ողնայար...

Ես չգիտեմ... Սակայն ահա իմ շրթունքին
 Տաք համբուրներ են պղպջում, եռում անյագ,
 Ջերմուկների՝ պէս վարշակի, որոնց շոգին
 Սառչում էր եւ քո՛ գմբէթին մի ժամանակ:

.

Եւ տակաւին ես՝ ծնրադիր ու ծնրաքայլ,
 Ստուերների առջեւ, խուցերդ շառայող,
 Որ վեշտասան դարեր — մատնան ու գրակալ —
 Ձեռներն իրենց՝ եղբայրների համար գալոց
 Բազմաստեղնեան ճրագների պէս վառեցին,
 Ու եղէգնեայ գրչի ծայրին լոկ լոյս տալով,
 Երեքացին, ինչպէս տառերն այգաբացին...

Այսօր հմայք քի՞չ էր միթէ, Թարգմանչա՛ց վանք,
 Քո սրբութեամբ ինձ տոչորոզ փառփիղ համար,
 Որ ուզեցիր դառնալ նաեւ քաջա՛ց աւան,
 Դիւցազնաբերդ, հերոսութեան սիւն ու կամար:

Քի՞չ էր միթե հորենացին, որ դու, դեռ դու
 Բացիր նրա խաչաքռոն՝ ազնուազարմ
 Անդրանիկի նայուածքն, իբրեւ ուխտ ու երդում,
 Թէ խայտակն ոգին հայկեան չի՛ նուագած.
 Քի՞չ էին ինձ Դաւիթ Անյաղթն ու Փարպեցին,
 Որ դու նրանց՝ Սասնոյ ձնան ջրի պէս ջինջ
 Գէորգ Չաւուշ անյաղթի շուքն էլ կապեցիր.
 Եւ տակաւին կտրինների՝ կռնիկ ու ջիւ.
 Որոնք քանի, քանի՛ անգամ քեզ, քե՛զ արած
 Գահադորդ ըմբոստութեան կայք ու ամրոց՝
 Իջան քն ձորն ուռնազարդ, իբրեւ քարայծ
 Մագլցեցին Ծիրնկատար՝ լեռդ մամռոտ,
 Ու քո զանգից աղօթքների ժանգը քերած,
 Հնչեցրին այն արուրային բուն զանգիւնով...

Քաջա՛ց աւան, վանք մետրապեա՛ն առաքելոց
 Լու խաչքարեր. խաչաքռոնն՝ քանիւնածածկ,
 Որ ձեզ պագնող համբոյրների համար գելոց
 Ու դեռ. բռնի. պարսատիկի խիներ դարձաք.
 Ի՛նչ, մեր իշխանք, քաղուհիներն իրարու հետ
 Կերտելու մէջ մրցակցեցին նրա՞ համար
 Որ շաղախը շարաւ կարծող հոներ ու հէն
 Կործանելու՛ մէջ ճգնէին գլխի իրար.
 Այդ ի՛նչ, մենք շատ կատուցեցինք որ շա՛տ ցաւեմք,
 Որքանալով մէ՛ն մի քարի ու փոշու հետ.
 Քանդակեցինք որ նայուածքներ կուն ու կաւէ
 Եօթը վիրաց պատկե՞ր անեն մեր սիրտն յաւէտ.
 Մենք որ հազի՛ւ աստղերին ու լիալուսնին
 Ձեզ վստահում էինք առանց վառ կանթեղի,
 Էհ ի՛նչ, թողել ենք ակամայ, որ բորենին
 Ձեր մէջ շաղիզն իր ցերեկո՛վ լափէ, քաղի...

ԱՌՐԱՀԱՄ ԱԼԻՔԵԱՆ

Հատուած «Քաբոյուսոյ Հրուանգան» հատորէն

